

T. 7 - Powrót do Izraela

Mt 2:19 – 2:21

^{2:19} Gdy zaś zmarł Herod,
oto posłaniec Pana zjawia się
we śnie Jozefowi w Egipcie,
^{2:20} mówiąc: „Wstań, weź
dziecko i matkę jego
i wyrusz do ziemi Izraela,
zmarli bowiem ci,
którzy poszukiwali
tchu żywota dziecka”. ^[1]

^{2:21} Wstawszy zaś, wziął
dziecko i matkę jego,
i wszedł do ziemi Izraela.

^[1] = którzy nastawiali na życie dziecka

T. 8 - Ucieczka do Galilei

= Łk 2:23

^{2:23} (jak napisano
w Prawie Pana,
że: „Wszystek mąż,
co rozewrze żywot ^[1]
świętym Panu
będzie nazwany”)

^[1] dosł. macierz, idiom. „pierworodny”

= Łk 1:35

1:35 I odpowiadając posłaniec
rzekł jej:
„Duch święty zstąpi na ciebie
i moc Najwyższego zacieni cię;
stąd i to spłodzone **świętym**
będzie nazwane, synem Boga.

Mt 2:22 – 2:23

^{2:22} Usłyszawszy zaś, że Archelaos
króluje Judei, w miejsce
ojca swego, Heroda,
bał się tam odejść.

Ostrzeżony ^[1] zaś we śnie,
wycofał się do
prowincji Galilei.

^{2:23} I przyszedłszy, osiedlił się
w mieście zwanym Nazaret, ^[2]
aby się wypełniło, co było
powiedziane przez proroków,
że:

„Nazorejczykiem
będzie nazwany”. ^[3]

^[1] w sposób nadprzyrodzony,
za sprawą wizji, wyroczni etc

^[2] por. Mt 4:13 - 16

^[3] por. Łk 1:32, 1:35; 2:23

T. 7 - Powrót do Izraela

Mt 2:19 – 2:21

^{2:19} Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ ^{2:20} λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ· τεθνήκασιν γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.

^{2:21} ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ εἰσηλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ.

T. 8 - Ucieczka do Galilei

= Łk 2:23

^{2:23} (καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ κυρίου **ὅτι** πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν ἅγιον τῷ κυρίῳ **κληθήσεται**),

= Łk 1:35

^{1:35} καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ· πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοί· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον **κληθήσεται** υἱὸς θεοῦ.

Mt 2:22 – 2:23

^{2:22} Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρώδου ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν·

χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας,

^{2:23} καὶ ἔλθων κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ· ὅπως πληρωθῇ τὸ ρηθὲν διὰ τῶν προφητῶν **ὅτι**

Ναζωραῖος κληθήσεται.

T. 27 - Świadection Johana. Przetak

Łk 3:15 – 3:18

^{3:15} Gdy zaś lud oczekiwał
i gdy rozważali wszyscy
w sercach swych
o Johanie
czy nie jest Pomazańcem,
^{3:16} odpowiedział **mówiąc**
wszystkim Johan:

„Ja wprawdzie [w] * wodzie
chrzczę was,
idzie zaś
mocniejszy ode mnie,
któremu nie jestem godzien

rozwiązać rzemienia
butów jego.

On was ochrzci
w Duchu {świętym}^[1] {i ogniu}.^[2]

^{3:17} Tego przetak w ręku jego,
by oczyścić klepisko swoje
i zebrać zboże
do spichlerza {swego};^[3]
zaś plewy spali
ogniem nieugaszonym”.

^{3:18} Wiele tak więc^[4]
i innych, upominając,^[5]
oznajmiał dobrą nowinę
ludowi.

^[1] ἀγίω pomija 788, 63, 64, Klemens,
Tertulian, Epifaniusz, Augustyn, możliwa
harmonizacja z Mk

^[2] καὶ πυρί pomija 1194, 1574

^[3] αὐτοῦ pomija ✠1, D, pc

^[4] = w ten sposób

^[5] lub: upraszając

Mk 1:7 – 1:8

^{1:7} I głosił, **mówiąc**:

„Idzie
mocniejszy ode mnie **za {mną}**,
któremu nie jestem godzien
schyliwszy się
rozwiązać rzemienia
butów jego.

^{1:8} Ja ochrzciłem was
wodą,
on zaś ochrzci^[1] was
Duchem **świętym**”.^[2]

^[1] = zanurzy

^[2] warianty: aleksandryjski: ὕδατι / ἐν
πνεύματι – ✠, H, Δ, 33, 892*, 1342,
al60, l2211; bizantyński:
ἐν ὕδατι / ἐν πνεύματι – A, D, W, f1,
f13, 579, Byz; mniejszościowe:
ἐν ὕδατι / πνεύματι – L; ὕδατι /
πνεύματι – B (przyjęty jako pierwotny)

Mt 3:11 – 3:12

^{3:11} Ja wprawdzie was
chrzczę w wodzie ku skrusze,
zaś {za mną}^[1] idący
mocniejszy ode mnie jest,
któremu nie jestem godzien

buty nosić.

On was ochrzci
w Duchu **świętym** {i ogniu}.^[2]

^{3:12} Tego przetak w ręku jego,
i oczyści klepisko swoje,
i zbierze zboże swoje
do spichlerza {swego};^[3]
zaś plewy spali
ogniem nieugaszonym”.

^[1] pomija p¹⁰¹, it (a, d), cop^{sa(mss)}, Cyprian

^[2] ἐν πνεύματι ἀγίω („w Duchu
świętym”) – wariant bizantyński E, S, V,
Ω, 2, 28, 517, 579, 1424, Byz, syr^{pal}, syr^s;
ἐν πνεύματι ἀγίω καὶ πυρί: („w Duchu
świętym i ogniu”) – p¹⁰¹oid, ✠, B, C, D^s,
K, L, M, U, W, Δ, Π, f1, f13, 22, 33, 372,
565, 892, vg, al, it, syr, cop, Orygenes,
Bazyli, Diatessaron

^[3] αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην („swoje do
spichlerza”) – ✠, C, D^s, Δ, 0233, f1, 22,
33, 2786, Byz, l¹⁰⁴³, it;
εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ („do spichlerza
swego”) – E, L, U, 279, 892, 983,
1424, pc²⁰⁰, syr, cop^{mae}; αὐτοῦ εἰς τὴν
ἀποθήκην αὐτοῦ („swoje do spichlerza
swego”) – B, W, 372, 828, 1071, 1243,
2737, pc⁴⁰

T. 27 - Świadectwo Johana. Przetak

Łk 3:15 – 3:18

^{3:15} Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ
καὶ διαλογιζομένων πάντων
ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν
περὶ τοῦ Ἰωάννου,
μήποτε αὐτὸς εἶη ὁ χριστός,
^{3:16} ἀπεκρίνατο λέγων
πᾶσιν ὁ Ἰωάννης·

ἐγὼ μὲν {ἐν} ὕδατι
βαπτίζω ὑμᾶς·
ἔρχεται δὲ
ὁ ἰσχυρότερός μου,
οὐ οὐκ εἰμι ἰκανὸς

λύσαι τὸν ἱμάντα
τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ·

αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
ἐν πνεύματι {ἀγίῳ}{καὶ πυρὶ}·

^{3:17} οὐ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ
διακαθαῖραι τὴν ἄλωνα αὐτοῦ
καὶ συναγαγεῖν τὸν σίτον
εἰς τὴν ἀποθήκην {αὐτοῦ},
τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει
πυρὶ ἀσβέστῳ.

^{3:18} Πολλὰ μὲν οὖν
καὶ ἕτερα παρακαλῶν
εὐηγγελίζετο
τὸν λαόν.

Mk 1:7 – 1:8

^{1:7} Καὶ ἐκήρυσσεν λέγων·

ἔρχεται
ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω {μου},
οὐ οὐκ εἰμι ἰκανὸς
κύψας

λύσαι τὸν ἱμάντα
τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ.

^{1:8} ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς
{ἐν} ὕδατι,
αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς
{ἐν} πνεύματι ἀγίῳ.

= 1:8

Mt 3:11 – 3:12

^{3:11} Ἐγὼ μὲν ὑμᾶς
βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν,
ὁ δὲ {ὀπίσω μου} ἐρχόμενος
ἰσχυρότερός μου ἐστίν,
οὐ οὐκ εἰμι ἰκανὸς

τὰ ὑποδήματα βαστάσαι·

αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
ἐν πνεύματι ἀγίῳ {καὶ πυρὶ}·

^{3:12} οὐ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ
καὶ διακαθαρεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ
καὶ συνάξει τὸν σίτον αὐτοῦ
εἰς τὴν ἀποθήκην {αὐτοῦ},
τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει
πυρὶ ἀσβέστῳ.